

22. 11. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Návrh novely zákona osvobozující od daně z nemovitosti poplatníky zasažené povodní

Skupina poslanců ODS předložila dne 22.11.2002 Poslanecké sněmovně návrh novely zákona o dani z nemovitosti. Na jejím základě by mělo dojít k osvobození od placení daně z nemovitosti pro všechny poplatníky, jejichž pozemky a nemovitosti byly zasaženy povodní. Vedle osvobození od daně z pozemků je navrhováno, aby byl rozšířen též taxativní výčet možností osvobození od daně ze staveb, a to na dobu pěti let v případech, kdy byla stavba zasažena povodní. Návrh novely zákona o dani z nemovitosti včetně důvodové zprávy naleznete zde.

Zákon

ze dne 2002

kterým se mění a doplňuje zákon č. [338/1992](#) Sb., o dani z nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů

Parlament České republiky se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I.

V § 4 odst. 1 zákona č. [338/1992](#) Sb., o dani z nemovitosti, ve znění zákona č. [315/1993](#) Sb., zákona č. [242/1994](#) Sb., zákona č. [248/1995](#) Sb., zákona č. [65/2000](#) Sb., zákona č. [492/2000](#) Sb., zákona č. [239/2001](#) Sb. a zákona č. [483/2001](#) Sb. se doplňuje písmeno u), které zní:

„pozemky na dobu pěti let, počínaje rokem následujícím po roce v němž byly zasaženy povodní“.

§ 4 odst. 4 zákona č. [338/1992](#) Sb., o dani z nemovitosti, ve znění zákona č. [315/1993](#) Sb., zákona č. [242/1994](#) Sb., zákona č. [248/1995](#) Sb., zákona č. [65/2000](#) Sb., zákona č. [492/2000](#) Sb., zákona č. [239/2001](#) Sb. a zákona č. [483/2001](#) Sb. se mění:

„Poplatník daně uplatní nárok na osvobození od daně z pozemků podle odstavce 1 písm. e) až h), j), k), m), n), p), r) a u) v daňovém přiznání.“.

V § 4 zákona č. [338/1992](#) Sb., o dani z nemovitosti, ve znění zákona č. [315/1993](#) Sb., zákona č. [242/1994](#) Sb., zákona č. [248/1995](#) Sb., zákona č. [65/2000](#) Sb., zákona č. [492/2000](#) Sb., zákona č. [239/2001](#) Sb. a zákona č. [483/2001](#) Sb. se doplňuje odstavce 6, který zní:

„Při uplatnění nároku na osvobození podle odstavce 1 písm. u) doloží poplatník daně potvrzení o zasažení pozemku povodní vystavené povodňovým orgánem obce v jejímž katastru se pozemek nachází“.

V § 9 odst. 1 zákona č. [338/1992](#) Sb., o dani z nemovitosti, ve znění zákona č. [315/1993](#) Sb., zákona č. [242/1994](#) Sb., zákona č. [248/1995](#) Sb., zákona č. [65/2000](#) Sb., zákona č. [492/2000](#) Sb., zákona č. [239/2001](#) Sb. a zákona č. [483/2001](#) Sb. se doplňuje písmeno u), které zní:

“stavby na dobu pěti let, počínaje rokem následujícím po roce v němž byly zasaženy povodní”.

§ 9 odst. 6 zákona č. [338/1992](#) Sb., o dani z nemovitosti, ve znění zákona č. [315/1993](#) Sb., zákona č. [242/1994](#) Sb., zákona č. [248/1995](#) Sb., zákona č. [65/2000](#) Sb., zákona č. [492/2000](#) Sb., zákona č. [239/2001](#) Sb. a zákona č. [483/2001](#) Sb. se mění:

“Poplatník uplatní nárok na osvobození od daně ze staveb podle odst. 1 písm. e) až k), m) až r) a u) v daňovém přiznání”.

V § 9 zákona č. [338/1992](#) Sb., o dani z nemovitosti, ve znění zákona č. [315/1993](#) Sb., zákona č. [242/1994](#) Sb., zákona č. [248/1995](#) Sb., zákona č. [65/2000](#) Sb., zákona č. [492/2000](#) Sb., zákona č. [239/2001](#) Sb. a zákona č. [483/2001](#) Sb. se doplňuje odstavec 7, který zní:

„Při uplatnění nároku na osvobození podle odstavce 1 písm. u) doloží poplatník daně potvrzení o zasažení stavby povodní vystavené povodňovým orgánem obce v jejímž katastru se stavba nachází“.

Čl. II.

Přechodná a závěrečná ustanovení zákona č.../2002

1. Ustanovení § 4 odst. 1 písm. u) se vztahuje i na pozemky zasažené povodní v roce 2002
2. Ustanovení § 9 odst. 1 písm. u) se vztahuje i na stavby zasažené povodní v roce 2002

Čl. III.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2003.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA.

Obecná část

I.

Významná část České republiky byla v srpnu 2002 zasažena povodněmi, jejichž ničivý dopad se katastrofálně odrazil jak na životech a zdraví lidí, tak na majetcích občanů a podniků. Jelikož za posledních několik let se povodně v zásadě vyskytly na území celé České republiky, je do budoucna potřeba učinit kroky, které povedou nejen k prevenci před ničivými povodněmi, ale také ke zmírňování jejich dopadů na obyvatelstvo.

II.

Vzhledem k tomu, že naším současným úkolem a výzvou je co nejrychlejší, nejširší a nejefektivnější obnova a rozvoj ničivými povodněmi postižených území. Je vedle programů obnovy a rozvoje postižených území potřeba zbytečně daňově nezatěžovat subjekty jejichž majetky byly povodněmi zasaženy. Zejména jedná-li se o stavby které byly v souvislosti s povodněmi poškozeny a jejichž

obnova si vyžádá vynaložení nemalých finančních prostředků a pozemky, které v důsledku povodní nebyly s to vyprodukovat úrodu.

III.

Předkladatel proto navrhuje, aby pozemky a stavby byly na dobu pěti let, počínaje rokem následujícím po roce v němž byly zasaženy povodní osvobozeny od daně z nemovitostí.

Navrhované změny jsou v souladu s Ústavou České republiky a jejími dalšími právními předpisy a nevyžaduje změnu či zrušení jiných právních předpisů. Návrh není v rozporu s mezinárodními dohodami, jimiž je Česká republika vázána.

Navrhované změny směřují ke snížení daňového zatížení, a proto budou znamenat snížení příjmů státního rozpočtu. Celkový výnos daně z nemovitosti činí 4,8 mld. Kč. Vzhledem k rozsahu letošních povodní lze odhadovat výpadek příjmu z této daně ve výši cca 10% tj. cca 480 mil. Kč ročně. V navrhovaném pětiletém osvobození by tedy výpadek příjmů činil cca 2,4 mld. Kč. Výnos daně z nemovitosti je příjmem příslušného města nebo obce. Výpadek příjmů těchto obcí a měst bude kompenzován státními programy obnovy oblastí postižených povodněmi.

Zvláštní část

K Čl. I.

Je navrhováno, aby byl rozšířen taxativní výčet možnosti osvobození od daní z pozemků, a to na dobu pěti let v případech, kdy pozemek byl zasažen povodní.

Dále je navrhováno, aby byl doplněn v § 4 odstavec 6, který stanovuje povinnosti poplatníka daně při uplatňování nároku na osvobození od daně z pozemků.

Vedle osvobození od daně z pozemků je navrhováno, aby byl rozšířen taxativní výčet možnosti osvobození od daně ze staveb, a to na dobu pěti let v případech, kdy byla stavba zasažena povodní.

Dále je navrhováno, aby byl doplněn v § 9 odstavec 7, který stanovuje povinnosti poplatníka daně při uplatňování nároku na osvobození od daně ze staveb.

Při definování povodní se subsidiárně použije § 64 odst. 1 zákona 254/2001 Sb. o vodách.

Povodňovému orgánu obce se rozumí ve smyslu § 78 zákona 254/2001 Sb. o vodách.

K Čl. II.

Jsou navrhována přechodná a závěrečná ustanovení, která umožňují osvobození od daně z pozemků a daně ze staveb nemovitosti zasažené povodněmi v roce 2002.

K Čl. III.

Účinnost zákona je navrhována k 1.1. 2003

Hynek Fajmon v.r. Walter Bartoš v.r. Tomáš Dub v.r.

Michal Doktor v.r. Tom Zajíček v.r. Lubomír Suk v.r.

Miloš Patera v.r. Václav Nájemník v.r. Miroslava Němcová v.r.

Oldřich Vojtíš v.r. Vlastimil Tlustý v.r. Ivan Langer v.r.

Eva Dundáčková v.r. Eduard Vávra v.r. Pavel Suchánek v.r.

Lucie Talmanová v.r. Helena Mallotová v.r. Václav Mencl v.r.

Jiří Pospíšil v.r. David Šeich v.r. Jiří Papež v.r.

Stávající stav, navrhované změny.

Zákon č. [338/1992](#) Sb., o dani z nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů

§ 4

Osvobození od daně

(1) Od daně z pozemků jsou osvobozeny

- a) Pozemky ve vlastnictví státu,
- b) Pozemky ve vlastnictví té obce, na jejímž katastrálním území se nacházejí,
- c) Pozemky užívané diplomatickými zástupci pověřenými v České republice, konzuly z povolání a jinými osobami, které podle mezinárodního práva požívají diplomatických a konzulárních výsad a imunity, a to za předpokladu, že nejsou občany České republiky, a že je zaručena vzájemnost,
- d) Pozemky spravované Pozemkovým fondem České republiky [6] nebo převedené podle zvláštního právního předpisu na Fond národního majetku České republiky, [7]
- e) Pozemky tvořící jeden funkční celek se stavbou nebo její částí sloužící k vykonávání náboženských obřadů církví a náboženských společností státem uznaných, [8] dále se stavbou nebo její částí sloužící k výkonu duchovní správy těchto církví a náboženských společností,
- f) Pozemky tvořící jeden funkční celek se stavbou ve vlastnictví sdružení občanů [9] a obecně prospěšných společností,
- g) Pozemky tvořící jeden funkční celek se stavbou sloužící školám a školským zařízením, muzeím a galeriím, budou-li tato muzea a galerie vymezeny zvláštním předpisem knihovnám, státním archívům, zdravotnickým zařízením, zařízením sociální péče [10] , nadacím a se stavbou památkových objektů stanovených vyhláškou Ministerstva financí České republiky v dohodě s Ministerstvem kultury České republiky,
- h) Pozemky tvořící jeden funkční celek se stavbami sloužícími výlučně k účelu zlepšení stavu životního prostředí, stanovené vyhláškou Ministerstva financí České republiky v dohodě s Ministerstvem životního prostředí České republiky,
- i) Pozemky, na nichž jsou zřízeny hřbitovy, [1]
- j) Pozemky území zvláště chráněných podle předpisů o ochraně přírody a krajiny [11] s výjimkou národních parků a chráněných krajinných oblastí; v národních parcích a chráněných krajinných oblastech pozemky zařazené do jejich I. zóny,
- k) Pozemky remízků, hájů a větrolamů a mezí na orné půdě, trvalých travních porostech , pozemky pásma hygienické ochrany vod I. stupně [12] a pozemky ostatních ploch [1] , které nelze žádným způsobem využívat,
- l) Pozemky veřejně přístupných parků, prostor a sportovišť, [1]
- m) Zemědělské pozemky na dobu pěti let a lesní pozemky na dobu 25 let, počínaje rokem následujícím po roce, kdy byly po rekultivaci technickým opatřením nebo biologickým zúrodněním vráceny zemědělské nebo lesní výrobě,
- n) Na dobu 5 let od nabytí účinnosti tohoto zákona zemědělské pozemky a do výměry 10 ha pozemky hospodářských lesů vydané vlastníkům na základě zvláštního předpisu, [13] a to i v případech, kdy za tyto pozemky byly přiděleny pozemky náhradní, pokud na nich vlastníci nebo osoby blízké [14] sami hospodaří a nedošlo k převodu nebo přechodu vlastnického práva na jiné osoby než osoby blízké [14]
- o) Pozemky určené pro veřejnou dopravu,
- p) Části pozemků, na kterých jsou zřízeny měřické značky, signály a jiná zařízení geodetických bodů, [15] a pásy pozemků v lesích, vyčleněné pro rozvody elektrické energie a topných plynů, [16]

- r) Pozemky ve vlastnictví veřejných vysokých škol, [16c] které slouží k uskutečňování akreditovaných studijních programů,
- s) Pozemky, s nimiž je příslušná hospodařit Česká konsolidační agentura,
- t) Pozemky ve vlastnictví kraje, které se nacházejí v jeho územním obvodu.
- u) Pozemky na dobu pěti let, počínaje rokem následujícím po roce v němž byly zasaženy povodní.
- (2) Pozemkem tvořícím jeden funkční celek se stavbou se rozumí část pozemku nezbytně nutná k provozu a plnění funkce stavby.
- (3) Pozemky uvedené v odstavci 1 písm. a) a d) jsou osvobozeny od daně z pozemků, nejsou-li využívány k podnikatelské činnosti nebo pronajímány; jsou-li tyto pozemky pronajaty obci, kraji nebo organizační složce státu anebo příspěvkové organizaci, jsou osvobozeny za předpokladu, že nejsou využívány k podnikatelské činnosti. Pozemky uvedené v odstavci 1 písm. e) až g), l), r) a t) jsou osvobozeny od daně z pozemků, nejsou-li využívány k podnikatelské činnosti nebo pronajímány.
- (4) Poplatník daně uplatní nárok na osvobození od daně z pozemků podle odstavce 1 písm. e) až h), j), k), m), n), p) a r) v daňovém přiznání.
- (4) Poplatník daně uplatní nárok na osvobození od daně z pozemků podle odstavce 1 písm. e) až h), j), k), m), n), p), r) a u) v daňovém přiznání.
- (5) Při uplatnění nároku na osvobození podle odstavce 1 písm. n) doloží poplatník daně samostatné provozování zemědělské výroby na zemědělské půdě zápisem do evidence podle zvláštních předpisů. [16a]
- (6) Při uplatnění nároku na osvobození podle odstavce 1 písm. u) doloží poplatník daně potvrzení o zasažení pozemku povodní vystavené povodňovým orgánem obce v jejímž katastru se pozemek nachází.

§ 9

Osvobození od daně

- (1) Od daně ze staveb jsou osvobozeny
- a) Stavby ve vlastnictví státu,
- b) Stavby ve vlastnictví té obce, na jejímž katastrálním území se nacházejí,
- c) Stavby ve vlastnictví jiného státu užívané diplomatickými zástupci pověřenými v České republice, konzuly z povolání a jinými osobami, které podle mezinárodního práva požívají diplomatických a konzulárních výsad a imunity, a to za předpokladu, že nejsou občany České republiky, a že je zaručena vzájemnost,
- d) Stavby, byty a samostatné nebytové prostory spravované Pozemkovým fondem České republiky nebo převedené podle zvláštního právního předpisu na Fond národního majetku České republiky,
- e) Stavby ve vlastnictví církví a náboženských společností státem uznaných, [8] sloužící k vykonávání náboženských obřadů a k výkonu duchovní správy těchto církví a náboženských společností,
- f) Stavby ve vlastnictví sdružení občanů [9] a obecně prospěšných společností,
- g) Na dobu 15 let, počínaje rokem následujícím po vydání kolaudačního rozhodnutí, novostavby obytných domů ve vlastnictví fyzických osob a byty ve vlastnictví fyzických osob v novostavbách obytných domů, pokud slouží k trvalému bydlení vlastníků nebo osob blízkých,
- h) Do zdaňovacího období roku 2007 včetně, obytné domy vrácené do vlastnictví fyzickým osobám z titulu restituce podle zvláštních předpisů, [18] pokud nedošlo k převodu nebo přechodu vlastnického práva na jiné osoby než osoby blízké,
- i) Do zdaňovacího období roku 2007 včetně, obytné domy ve vlastnictví fyzických osob, pokud byly postaveny do roku 1948 a je v nich buď nadpoloviční většina nájemních bytů, nebo byty v nich byly nejméně 15 let obsazeny též jinými uživateli než vlastníkem a osobami mu blízkými podle dřívějších zákonů o hospodaření s byty a s přikázaným nájemným, pokud nedošlo od roku 1948 k převodu nebo přechodu vlastnického práva na jiné osoby než osoby blízké,
- j) Do zdaňovacího období roku 2002 včetně, byty převedené do vlastnictví fyzických osob z vlastnictví státu, obcí a družstev podle zvláštního právního předpisu, [5a] pokud nedošlo k dalšímu

převodu nebo přechodu vlastnického práva na jiné osoby než na osoby blízké,

k) Stavby sloužící školám a školským zařízením, muzeím a galeriím, budou-li tato muzea a galerie vymezeny zvláštním předpisem, státním archívům, knihovnám, zdravotnickým zařízením, zařízením sociální péče, nadacím, občanským sdružením zdravotně postižených občanů a dále stavby památkových veřejně přístupných objektů stanovených vyhláškou Ministerstva financí České republiky v dohodě s Ministerstvem kultury České republiky,

l) Stavby sloužící k zajištění hromadné osobní přepravy,

m) Stavby sloužící výlučně k účelům zlepšení stavu životního prostředí stanovené vyhláškou Ministerstva financí České republiky v dohodě s Ministerstvem životního prostředí České republiky,

n) Obytné domy ve vlastnictví fyzických osob, které pobírají dávky sociální péče na základě zákona o sociální potřebnosti [18b] a jsou držiteli průkazů ZTP a ZTP/P, a to v rozsahu, v jakém slouží k jejich trvalému bydlení,

o) Stavby pro individuální rekreaci ve vlastnictví fyzických osob, které pobírají dávky sociální péče na základě zákona o sociální potřebnosti a jsou držiteli průkazu ZTP, a stavby pro individuální rekreaci ve vlastnictví držitelů průkazu ZTP/P,

p) Stavby kulturních památek [18c] na dobu osmi let, počínaje rokem následujícím po vydání stavebního povolení na stavební úpravy prováděné vlastníkem,

r) Stavby na dobu pěti let od roku následujícího po provedení změny spočívající ve změně systému vytápění přechodem z pevných paliv na systém využívající obnovitelné energie solární, větrné, geotermální, biomasy, anebo změny spočívající ve snížení tepelné náročnosti stavby stavebními úpravami, na které bylo vydáno stavební povolení,

s) Budovy, s nimiž je příslušná hospodařit Česká konsolidační agentura.

t) Stavby ve vlastnictví kraje, které se nacházejí v jeho územním obvodu.

u) Stavby na dobu pěti let, počínaje rokem následujícím po roce v němž byly zasaženy povodní.

(2) Podléhá-li osvobození podle odstavce 1 pouze část stavby, zjistí se nárok na osvobození z poměru, v jakém je podlahová plocha nadzemní části stavby podléhající osvobození k celkové podlahové ploše nadzemních částí stavby.

(3) Osvobození podléhají též byty a samostatné nebytové prostory splňující podmínky pro osvobození podle odstavce 1 písm. a) až c), e), f), h), i), k) až n), p), r) a t) , není-li dále stanoveno jinak.

(4) Osvobození od daně ze staveb podle odst. 1 písm. g) až i) nepodléhají nebytové prostory staveb sloužící výlučně k podnikatelské činnosti.

(5) Stavby, s výjimkou staveb obytných domů, a samostatné nebytové prostory uvedené v odstavci 1 písm. a) a d) jsou osvobozeny od daně ze staveb, nejsou-li využívány k podnikatelské činnosti nebo pronajímány; jsou-li pronajaty obci, kraji nebo organizační složce státu anebo příspěvkové organizaci, jsou osvobozeny za předpokladu, že nejsou využívány k podnikatelské činnosti. Stavby, byty nebo samostatné nebytové prostory uvedené v ustanovení odstavce 1 písm. e) a f) jsou osvobozeny od daně ze staveb, nejsou-li využívány k podnikatelské činnosti nebo pronajímány. Podle ustanovení odstavce 1 písm. i) postupují obdobně bytová družstva označovaná podle dřívějších předpisů jako lidová bytová družstva.

(6) Poplatník uplatní nárok na osvobození od daně ze staveb podle odst. 1 písm. e) až k), m) až r) v daňovém přiznání.

(6) Poplatník uplatní nárok na osvobození od daně ze staveb podle odst. 1 písm. e) až k), m) až r) a u) v daňovém přiznání.

(7) Při uplatnění nároku na osvobození podle odstavce 1 písm. u) doloží poplatník daně potvrzení o zasažení stavby povodní vystavené povodňovým orgánem obce v jejímž katastru se stavba nachází.

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)